

GRADSKA KNJIŽNICA
ZADAR

IZVJEŠĆE O RADU GRADSKA KNJIŽNICE ZADAR

I

FINANCIJSKO IZVJEŠĆE ZA 2023. GODINU

Zadar, veljača 2024. godine

Sadržaj

Uvod.....	1
1. Upravljanje i ustrojstvo Knjižnice.....	2
1.1. Ustrojstvene jedinice Knjižnice.....	2
1.2. Središnja knjižnica	2
1.3. Ogranci	3
1.4. Knjižnični stacionari i knjižnične stanice.....	4
1.5. Bibliobusna služba	4
2. Novo: Odjel za mlade	4
3. Kapitalna ulaganja	6
3.1. Nabava knjižnične građe	6
3.2. Zbirke u Knjižnici	8
3.3. Novi model otkupa knjiga Ministarstva kulture i medija RH.....	8
3.4. Otpis knjižnične građe.....	9
4. Korisnici i posudba knjižnične građe	9
4.1. Međuknjižnična posudba	10
5. Statistički podatci	11
6. Programi	12
6.1. Zadar čita – tema „Smijeh“	12
6.2. Mozak treba vježbati – najbolje čitanjem	12
6.3. Festival stripa - Zbirka 74	13
6.4. Kućna dostava knjiga umirovljenicima i osobama s invaliditetom	13
6.5. Programi za djecu.....	13
6.5.1. Pričograd – susret malih pripovjedača	13
6.5.2. Festival pripovijedanja Naraton	14
6.5.3. Mali znanstvenici	14
6.5.4. Utorkom u 4 – radionice za djecu predškolske dobi	14
6.5.5. Čitateljska putovnica i besplatan upis prvaša.....	15
6.5.6. Bebinim koracima i Roditeljski kutak.....	15
6.5.7. Čitaj mi dok čekam!	15
6.5.8. Ljeto u Knjižnici	15
6.6. Programi za mlade.....	15
7. Računalna oprema	16
8. Stručno usavršavanje djelatnika	16
9. Odnosi s javnošću	18
10. Suradnja	19
11. Zaključak	20
12. Financijsko izvješće o radu u 2023. godini.....	21

Uvod

Još jedna godina je iza nas. Sadržajna, zanimljiva, drugačija. Nakon dužeg vremena odradili smo je u cijelosti, bez ograničenja i u ritmu kakav se očekuje od narodne, gradske knjižnice otvorene svim skupinama korisnika, s brojnim i različitim programima, radionicama, izložbama i gostovanjima.

Početak godine obilježio je završetak projekta „Uključi se knjigom“ i preuzimanje novog vozila bibliokombija, okupljanje partnera i suradnika na završnoj konferenciji održanoj u veljači. Rezultati ovog projekta predstavljeni su na Desetom festivalu hrvatskih bibliobusa u Splitu 26. i 27. svibnja 2023. godine. U prilog nastavku i održivosti projekta, pored rada na terenu i redovitih odlazaka na stajališta, u projektu angažirane tri osobe, među njima jedna osoba s invaliditetom, nastavile su raditi u Knjižnici.

Početak godine Grad Zadar dodijelio je *Ugovorom o ustupanju nekretnine na upravljanje, korištenje i održavanje* Knjižnici prostor za formiranje novog Odjela za mlade (namještaj, tehnička oprema, knjižnična građa).

Zbog toga što nije donesen Proračun Grada Zadra te su financirani samo nužni rashodi, teško, ali ipak uspješno su realizirani različiti programi Knjižnice. Proljeće je bilo u znaku smijeha i manifestacije *Zadar čita* u kojoj su brojni sudionici obradili ovu temu. Posebno je zapaženo gostovanje Ljubice Vranić Uvodić koja je govorila o smijehu kao aktivnosti koja nam je danas potrebna uz što više pozitivnih, vedrih i šaljivih tema.

Od rujna ljetno radno vrijeme postaje cjelogodišnje i usluge Knjižnice na svim lokacijama dostupne su korisnicima do 20 sati.

Tijekom godine formirana je Zbirka stripa Stripoteka na mjestu nekadašnje Medijateke koja je u sklopu novog prostora preseljena u prostor nazvan Glazbena i filmska zbirka. U listopadu, na 14. savjetovanju za narodne knjižnice u Dubrovniku, predstavljeni su EU projekti na području grada Zadar kroz koje je Knjižnica dobila nove prostore: Ogranak Grad u Providurovoj palači (2022.g.) i Odjel za mlade, a predstavljen je i prijedlog projekata koje Knjižnica planira provesti u budućnosti.

U studenom 2023. godine otvoren je novi odjel Knjižnice, Odjel za mlade te Glazbena i filmska zbirka čime je Knjižnica zaokružila dio svojih dugogodišnjih planova.

Osim početka rada novog odjela, godina je zaokružena planiranjem promjena u postojećem prostoru Središnje knjižnice, Čitaonice tiska i promjenom rasporeda građe u sklopu Odjela za odrasle.

1. Upravljanje i ustrojstvo Knjižnice

U skladu sa zakonskim odredbama, Knjižnicom upravlja Upravno vijeće sastavljeno od pet članova od koji su tri člana predstavnici osnivača, a dva člana predstavnici Knjižnice.

U travnju je završio mandat članovima Upravnog vijeća, a u lipnju mandat ravnateljice Knjižnice. Do kraja godine nije imenovano novo Upravno vijeće te slijedom toga nije proveden natječajni postupak za ravnatelja, a vođenje Knjižnice nastavljeno je kroz formu vršitelja dužnosti ravnatelja.

Stručno vijeće, kao savjetodavno tijelo ravnatelja, čine Vera Vitori, predsjednica, Milko Belevski, Silvana Kuman, Antonijela Nekić, Lucija Perović, Iva Uskok Breulj i Irena Vraneš. U 2023. godini održano je pet sjednica Stručnog vijeća. Raspravljalo je o brojnim stručnim pitanjima: nabavi knjižne građe, Zavičajnoj zbirci i drugim zbirka unutar fonda, donacijama knjižne građe, analitičkoj obradi građe, prostornom i programskom uređenju budućih ustrojstvenih jedinica Knjižnice i drugim važnim stručnim temama. Posebna pozornost posvećena je resigniranju zbirke stripa kako bi se organiziralo bolja preglednost i označavanje ove vrste građe na policama i u računalnom katalogu.

1.1. Ustrojstvene jedinice Knjižnice

Knjižnica djeluje kroz ustrojstvene jedinice:

- Središnja knjižnica
- Ogranak Bili brig
- Ogranak „Aleksandar Stipčević“ Arbanasi
- Ogranak Ploča
- Ogranak Crno
- Ogranak Grad
- Bibliobusna služba
- Stacionar Olib
- Stacionar Silba
- Knjižnična stanica Bokanjac
- Knjižnična stanica Kožino

1.2. Središnja knjižnica

Središnja knjižnica sjedište je Knjižnice koju čini jedanaest organizacijskih cjelina: Odjel za odrasle, Studijska čitaonica, Zavičajna zbirka, Čitaonica tiska, Mediateka, Američki kutak, Dječji

odjel, Posudbeno-informacijski pult, Služba nabave i obrade, Matična i razvojna služba, Odjel za odnose s javnošću.

Središnja knjižnica nalazi se na adresi Stjepana Radića 11b te se prostire na površini od 1600 m². Posudbeno-informacijski pult centralno je mjesto u Knjižnici gdje se mogu dobiti informacije o knjižničnim uslugama, pravilima posudbe, upisu i obnovi članstva te posudbi knjižnične građe. U 2023. godini Medijateka je postala Stripoteka sa zbirkom stripa i programima koji se vezuju uz ovu vrstu građe, a Američki kutak postaje sastavni dio Odjela za mlade. U sklopu Središnje knjižnice je od studenog Odjel za mlade i Glazbena i filmska zbirka.

U različitim gradskim predjelima korisnicima su dostupni ogranci: Bili brig, „Aleksandar Stipčević“ –Arbanasi, Crno, Grad i Ploča.

1.3. Ogranci

Ogranak „Aleksandar Stipčević“ – Arbanasi nalazi se na adresi Vicka Zmajevića 12a i otvoren je za korisnike ponedjeljkom, srijedom i petkom od 8 do 15 sati, a utorkom i četvrtkom od 13 do 20 sati te svaku prvu subotu u mjesecu od 8 do 13 sati.

Ogranak Bili brig nalazi se na adresi Put Pudarice 15 i otvoren je za korisnike od ponedjeljka do petka od 8 do 20 sati i svaku prvu subotu u mjesecu od 8 do 13 sati.

Ogranak Crno na adresi Crno 145 otvoren je za korisnike ponedjeljkom, srijedom i petkom od 8 do 12 sati, a utorkom i četvrtkom od 15 do 19 sati. Od rujna 2023. godine. Tijekom ljeta u Ogranak Crno je preuređen, obojani zidovi, presložene police i zone za boravak različitih skupina korisnika i promijenjeno radno vrijeme za rad s korisnicima od 16 do 20 sati. Suradnja s DV Sunce, PO Tratinčica nastavljena je i dalje, s Područnom školom Crno (OP Stanovi), a započeta je suradnja s Obiteljskim domom za starije „Marija Vuković“. Prilagođavanje radnog vremena korisnicima donijelo je pozitivne promjene, bolju posjećenost programa i bolju posudbu knjižnične građe.

Ogranak Grad, Trg Petra Zoranića 1, otvoren je za korisnike od ponedjeljka do petka od 8 do 20 sati i svaku subotu od 8 do 13 sati. U Ogranku je, pored ostalih sadržaja za djecu, mlade i odrasle, smještena Zavičajna zbirka i zbirka ostavštine Šime Tome Peričića.

Ogranak Ploča nalazi se na adresi Grgura Barskog Zadranina 10 te radi ponedjeljkom, srijedom i petkom od 8 do 12 sati, a utorkom i četvrtkom od 16 do 20 sati.

Zadnjih nekoliko godina uspostavljena je redovita koordinacija rada s ograncima s ciljem rješavanja stručnih pitanja, poboljšavanja rada i rješavanja tehničkih problema vezanih uz održavanje prostora. Uvažavajući specifičnosti svakog ogranka, nastoji se ujednačiti kreiranje i priprema programa za sve skupine korisnika, objediniti nabava materijala za kreativan rad, nabava novih i obnova naslova na temelju statističkih podataka o posudbi, imati uvid u pregled građe u tranzitu između pojedinih ustrojstvenih jedinica. Važno je napomenuti kako korisnici imaju

mogućnosti posuđenu građu vratiti na bilo koju lokaciju neovisno o tome gdje su je zadužili. Iz Središnje Knjižnice u ogranke prema potrebi upućuju se djelatnici s radnim iskustvom i specifičnim znanjima za pojedina stručna područja odnosno područja rada s različitim skupinama korisnika.

1.4. Knjižnični stacionari i knjižnične stanice

Na otocima Olibu i Silbi djeluju dva knjižnična stacionara. Na Olibu je od početka njegova rada 2012. godine angažirana volonterka ista osoba, po struci je knjižničarka što znatno doprinosi kvaliteti rada ovog stacionara. Na Silbi je situacija bitno drukčija. Zbog malog broja stalnih stanovnika na otoku Silbi teško je pronaći potreban profil volontera i osigurati kontinuiran rad ove stanice i dostupnost knjižnične građe. Tijekom godine u dva ciklusa obavlja se razmjena i popunjavanje fonda novim naslovima u skladu s potrebama korisnika.

Knjižnična stanica na Bokanjcu pod nazivom Mala knjižnica nalazi se u prostoru Društva Bokanjac (Trg sv. Šimuna i Tadije 1), a na usluzi je korisnicima srijedom i petkom od 12,30 do 15 sati.

Knjižnična stanica Kožino otvorena je u ožujku 2022. godine i nalazi se u prostoru Područne škole Kožino u sastavu Osnovne škole Petra Preradovića. Na usluzi je korisnicima utorkom i četvrtkom od 12 do 14,30 sati.

1.5. Bibliobusna služba

Bibliobus, pokretna knjižnica, obilazi mjesta Zadarske županije svaka dva tjedna u isto vrijeme na istom mjestu. Bibliobus omogućuje korisnicima pristup knjigama i drugim medijima, u naseljima u kojima nema uvjeta za druge oblike djelovanja narodne knjižnice. Od veljače 2023. godine na stajališta Bibliobusa 2 (vozilo Setra iz 1986. godine) dolazi novo vozilo Bibliokombi nabavljen sredstvima Europskog socijalnog fonda.

Tijekom 2023. godine, ukupno je uslugama bibliobusa obuhvaćeno 69 županijskih naselja na 79 stajališta (81 termin). Zadržana je praksa organiziranja ljetnog rasporeda bibliobusa i zimske stanke. Značajna je podrška za rad bibliobusa suradnja s Liburnijom d.d. i riječkom Jadrolinijom.

2. Novo: Odjel za mlade

Na mjestu današnjeg Odjela za mlade projektom iz 2009. godine planiran je Dječji odjel. Kada je postalo izvjesno da Grad Zadar nastavlja s provedbom projekta uređenja Centra za mlade 2018. godine, ponovno se promišljalo o potrebama Knjižnice i tada aktualnom stanju. Zaključeno

je kako umjesto Dječjeg odjela, trebamo zapravo nešto drugo – poseban prostor za skupinu korisnika koju nazivamo „mladi.

Ciljna skupina 'mladi' može se definirati kao skupina ljudi na razmeđu djetinjstva i odrasle dobi, a veže ih životna dob. Određivanje granice životne dobi različito se tumači, pa su tako istraživači za određivanje životne dobi mladih ostavili vrlo širok raspon. Prema nekim izvorima kao donja granicu može se uzeti 15 godina života, dok je gornja granica u rasponu od 25. godine do najčešće 30. pa čak i do 35. godine života. Obrazloženje za ovakvim produljenjem životne dobi u kategoriji mladi pronalazi se u dužem zadržavanju sve većeg broja mladih u obrazovnom sustavu, odnosno produljenjem razdoblja u kojem se pripremaju za ulazak u svijet rada.¹

Prema *Smjernicama za knjižnične usluge za mladež* (IFLA 2009.) ciljna skupina mladi može se definirati kao skupina ljudi na razmeđu između djetinjstva i odrasle dobi. Svaka knjižnica samostalno može odrediti raspon koji obuhvaća kategoriju mladih, a ciljna skupina uključuje sve mlade ljude bez obzira na rasu, vjeru, kulturnu pripadnost, intelektualne ili tjelesne sposobnosti.

S obzirom da je životna dob kojom se određuje kategorija mladih vrlo širokog raspona, u skladu s kulturno-društvenim okruženjem u kojem Gradska knjižnica Zadar djeluje okvirna dobna granica za korisnike Knjižnice koji se određuju kao mladi jest između 13. i 19. godine.

Prema istraživanju iz 2013. godine koje je iniciralo i financiralo Ministarstvo socijalne politike i mladih prilikom predstavljanja rezultata istraživanja o slobodnom vremenu mladih, konstatirano je kako slobodno vrijeme mladih ovisi o situacijskim okolnostima i socijalizacijskim uvjetima. U istraživanju se zaključuje da je većina mladih primarno orijentirana na aktivnosti koje omogućuju zabavu i razonodu, što i nije novost u odnosu na ranija istraživanja. Ipak, mladi uz potrebu za zabavom i opuštanjem osjećaju potrebu za kultiviranjem i obogaćivanjem vlastite svakodnevice. U komparativnom prikazu sudjelovanja mladih u aktivnostima slobodnog vremena, 21,7% mladih slobodno vrijeme provodi u čitanju knjiga (beletristike).

U prvom dijelu godine Knjižnica je preuzela na upravljanje prostor od 955,26 četvornih metara za korisničku skupnu mladi. Odjel je otvoren svima koji pronalaze odgovarajući sadržaj ili aktivnosti: kreativne radionice, slikanje, crtanje, društvene igre, učenje, druženje, na raspolaganju je 3D printer, laserski nož, roboti, lego, programiranje. Objedinjeni su i na odjel smješteni naslovi trenutno aktualne srednjoškolske lektire, uz beletristiku tu je literatura o putovanjima, prehrani, zdravlju, sportu, kreativnom radu, o fotografiji. Dio polica je ostao prazan za prijedloge korisnika.

Na Odjelu za mlade nalazi se oko 8.000 knjiga, u Glazbenoj i filmskoj zbirci dostupno je 26.736 jedinica različitih medija, među kojima su novost gramofonske ploče, a Američki kutak Zadar u ponudi ima 1.300 jedinica knjižnične građe.

¹ Generacija osuđenih : mladi u Hrvatskoj na početku 21. stoljeća, str. 315

3. Kapitalna ulaganja

3.1. Nabava knjižnične građe

U skladu sa stručnim smjernicama, standardima i propisima u Središnjoj knjižnici obavlja se posao nabave i stručne obrade građe za sve odjele, ogranke, bibliobus, stacionare i stanice. Djelatnici koji rade u Službi nabave i stručne obrade knjižnične građe dio radnog vremena provode i u radu s korisnicima što im omogućuje bolji uvid u interese i potrebe korisnika.

Prema vrsti nabave tijekom 2022. godine **kupljeno 9.256** jedinice građe, **darom** je Knjižnice za svoj fond primila **992** jedinice građe, a novim modelom otkupa knjiga koje je Ministarstvo kulture i medija tijekom 2023. godine provodilo kao pilot projekt kupljeno je **2.497** jedinica građe.

Nabava knjižnične građe:	2022. g.	2023.g.
	12.789	12.745
Iznos nabave:	169.159,23 €	203.240,81 €

Vrste nabave knjižnične građe:		
	2022. g.	2023. g.
Kupljeno	10.886	9.256
Darovano	1.131	992
Otkupljeno sredstvima Ministarstva kulture i medija RH	772	2.497
Ukupno:	12.789	12.745

Sredstva za nabavu knjižnične građe prema izvorima financiranja:

Izvori financiranja nabave knjižnične građe u 2023.	Planirano u 2023. u eurima	Realizirano u 2023. u eurima
Grad Zadar	53.089,12	53.089,12
Ministarstvo kulture i medija, Zadarska županija	107.505,47	138.846,07

Ostali izvori (prihodi po posebnim propisima, donacije)	24.867,99	11.305,62
Ukupno:	185.462,58	203.240,81

Prema vrsti građe u 2023. godini nabavljeno je **12.291** jedinica knjižne građe i **454** jedinica neknjižne građe (CD, DVD, Blu-ray disk, igračke, note), ukupno **12.745 jedinica** građe.

Struktura nabavljene građe kao i načini nabave prikazani su u tablicama koje slijede.

Nabava knjižnične građe prema vrsti građe:		
	2022. g.	2023. g.
knjižne građe: knjige, slikovnice, stripovi	12.392	12.291
neknjižne građe: CD, CD-ROM, DVD, Blu-ray, igračke, note	397	454
Ukupno:	12.789	12.745

Nabava knjižne građe u 2023. godini	
Knjiga (hr) kupljena	8.666
Knjiga (hr) darovana	797
Knjiga (strana) kupljena	156
Knjiga (strana) darovana	175
Otkup Ministarstva kulture i medija RH	2.497
Ukupno:	12.291

Nabava neknjižne građe u 2023. godini	
CD hrvatski kupljeni	17
CD hrvatski darovani	2
CD-baza strana	11
CD ukupno	30
DVD i Blu-ray Disc hrvatski kupljeni	6
DVD, Blu-ray ukupno	6
Ploče strane kupljene	348
Ploče strane darovane	1
Ploče hrvatske kupljene	13
Ploče ukupno	362
Igračke kupljene*	36

Igračke darovane*	2
Igračke ukupno	38
Muzikalije darovane	15
Muzikalije kupljene	3
Ukupno ostale neknjižne građe	57
Sveukupno neknjižne građe	454

Tijekom 2023. redovito su se nabavljale novine i časopisi. Na svim lokacijama Knjižnice korisnicima su na raspolaganju bilo 92 naslova dnevnog i tjednog tiska te stručnih i popularnih časopisa za djecu i odrasle.

3.2. Zbirke u Knjižnici

Kako bi tematski izdvojena građa bila što dostupnija korisnicima, fond Knjižnice podijeljen je na zbirke. Osim Zavičajne zbirke, u fondu Knjižnice su: Zavičajna zbirka zadarskih Arbanasa, Zbirka knjižnične građe o Domovinskom ratu, Zbirka stripova, Zbirka društvenih igara, Zbirka glazbe i filma, Zbirka digitalizirane građe, Zbirka stručne građe iz knjižničarstva. Od travnja 2022. godine Zavičajna zbirka nalazi se u Ogranku Grad.

Naziv zbirke	Ukupno jedinica knjižnične građe
Zavičajna zbirka	4.635
Zavičajna zbirka zadarskih Arbanasa	476
Zbirka knjiga o Domovinskom ratu	2.366
Zbirka stripa	6.419 ²
Zbirka društvenih igara i igračaka	993
Zbirka glazbe i filma	27.429
Zbirka digitalizirane građe Delmata	94
Zbirka građe iz knjižničarstva	1.536

3.3. Novi model otkupa knjiga Ministarstva kulture i medija RH

Proteklu godine obilježio je novi model otkupa knjižnične građe kao pilot projekt Ministarstva kulture i medija RH. Objavljen je Javni poziv nakladnicima za predlaganje knjiga za

otkup narodnim knjižnicama – pilot projekt u 2023. godini, prvi krug u lipnju, a drugi u listopadu. Knjižnice su imale obvezu namjenski utrošiti dodijeljena sredstva u izvijestiti u skladu s postavljenim rokovima.

U prvom krugu Knjižnica je do listopada nabavila 1.143 jedinice knjižnične građe u vrijednosti od 20.014,08 eura. Do kraja godine ugovoreno je još 44.600 eura te ukupan iznos otkupa Ministarstva kulture i medija dodijeljen Gradskoj knjižnici u 2023. godini iznosi 66.500 eura i ukupno nabavljeno 2.497 jedinica knjižnične građe.

S obzirom da su u drugom krugu otkupa ugovoreni rokovi za izvještavanje produženi do kraja veljače 2024. godine, u sljedeću godinu prenesen je iznos od 18.705,63 eura i namjenski utrošen.

3.4. Otpis knjižnične građe

U skladu s odredbama Pravilnika o reviziji i otpisu knjižnične građe („Narodne novine“, broj 21/02), obveza je redovito pročišćavanje knjižničnog fonda.

Tijekom godine za otpis se izdvajala uništena i dotrajala građa. Ukupno je predloženo za otpis i tijekom godine otpisano 3.290 jedinica knjižnične građe, od toga 2.705 knjižne i 585 jedinica neknjižne građe (CD, DVD, CD-ROM). U odnosu na cjelokupni fond Knjižnice (310.979 jedinica knjižnične građe), otpisano je 1,05% jedinica knjižnične građe što je u skladu s odredbama spomenutog Pravilnika.

4. Korisnici i posudba knjižnične građe

Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja knjižnične građe i usluga Gradske knjižnice Zadar uređeni su uvjeti prema kojima članom Knjižnice može postati svaki građanin Republike Hrvatske, zatim strani državljani s prijavljenim boravištem na području Grada Zadra ili Zadarske županije, kao i osobe koje na tom području borave kao turisti. Članom Knjižnice mogu postati pravne osobe, kao i njihovi zaposlenici, na temelju sporazuma zaključenog između Knjižnice i pravnih osoba.

Knjižnica posjeduje jedinstvenu bazu podataka korisnika svih ustrojstvenih jedinica što korisnicima omogućava korištenje knjižnične građe i usluga na cijelom području obuhvaćenom mrežom usluga Gradske knjižnice Zadar. Korisnici mogu posuditi najviše 6 jedinica knjižnične građe na rok od 20 dana uz mogućnost produženja obnove do najviše dva puta unutar roka za vraćanje građe, osobno, telefonom ili kroz sustav *on-line* obnove zaduženja. Knjige se mogu vratiti i u dva trezora koja se nalaze ispred ulaza u Središnju knjižnicu. Uz prethodnu predbilježbu, besplatno je korištenje interneta na računalima Knjižnice, a slobodan je i pristup internetu u cijelom prostoru kojem korisnici mogu pristupiti preko svojih prijenosnih ili mobilnih uređaja.

U 2023. godini u Knjižnici je evidentirano **15.789** aktivnih korisnika.

Broj korisnika Knjižnice	2022. g.	2023. g.
	15.412	15.789

Vrsta korisnika	Broj korisnika u 2022. g.	Broj korisnika u 2023. g
Djeca (do tri godine i predškolski uzrast)	734	816
Učenici osnovne škole	4.640	4.823
Učenici srednje škole	1.647	1.736
Studenti	1.850	1.637
Obitelj	559	572
Odrasli	3.703	3.764
Umirovljenici	1.251	1.321
Osobe s invaliditetom i Kućna dostava	221	230
Nezaposleni	182	169
Upis na 2 mjeseca	309	348
Pravne osobe	35	36
Ostali: djelatnici, volonteri, međuknjižnična posudba, nagrade za sudionike programa GKZD, voditelji klubova čitatelja	281	337
Ukupno:	15.412	15.789

Prema *Pravilniku o uvjetima i načinu korištenja knjižnične građe i usluga Gradske knjižnice Zadar*, sudionici koji svojim aktivnostima doprinose ostvarenju kulturnih manifestacija i proslava, odlukom ravnatelja mogu ostvariti besplatno članstvo.

4.1. Međuknjižnična posudba

Ove godine zabilježen je porast broja zahtjeva za međuknjižničnom posudbom u odnosu na prethodnu godinu.

Broj zahtjeva iz GKZD prema drugim knjižnicama	1
Broj zahtjeva drugih knjižnica prema GKZD	4
Ukupan broj realiziranih zahtjeva	5

Nerealizirani zahtjevi prema GKZD	5
Nerealizirani zahtjevi iz GKZD prema drugim knjižnicama	0
Ukupan broj nerealiziranih zahtjeva:	5
Sveukupno:	10

Fond Knjižnice u 2023. godini koristilo je 15.789 aktivnih korisnika što prema broju stanovnika Grada Zadra (70.779) obuhvaća 21,56% učlanjenosti, a za područje Zadarske županije (159.766 stanovnika) postotak učlanjenosti stanovnika u Knjižnicu iznosi 9,88%. Od ukupnog broja korisnika Knjižnice, broj korisnika bibliobusa je 2.558 što je 5,39% u odnosu na 47.450 ukupnog broja stanovnika područja koja bibliobusi obilaze.

Na dan 31. prosinca 2023. godine u fondu Gradske knjižnice Zadar ukupno je 310.979 jedinica knjižnične građe. Tijekom godine zaduženo je i izvan Knjižnice posuđeno 392.657 jedinica građe. U Knjižnici je tijekom godine pregledano i korišteno 87.930 jedinice knjižnične građe.

5. Statistički podatci

Gradska knjižnica Zadar je obvezna redovito pratiti statističke pokazatelje na svim razinama poslovanja i sudjeluje u projektu elektroničkog prikupljanja i obrade statističkih podataka preko online *Sustava jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica* kojeg provodi Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu.

Statistički pokazatelji su dobar alat koji omogućava procjenu knjižničnih programa i usluga koje se nude korisnicima, a doprinosi učinkovitijem upravljanu ustanovom.

Tijekom 2023. godine u prostoru Knjižnice održano je ukupno 1.087 događanja, a od ukupnog broja u organizaciji Knjižnice održano je 718 događanja.

Statistika događanja u 2023. godini

Događanja	Broj događanja	Broj posjetitelja
za odrasle	316	10.112
za djecu i mlade	771	16.006
Ukupan broj događanja u GKZD	1.087	26.118

Tijekom godine u Središnjoj knjižnici i ograncima broj korisnika koji su koristili računala je 4.777 s provedenih 4.677 sati. Broj virtualnih posjeta mrežnoj stranici Knjižnice iznosi 382.407 pregleda stranice, a mrežnim stranicama pristupilo je 65.160 korisnika.

6. Programi

6.1. Zadar čita – tema „Smijeh“

Knjižnica je od 20. do 25. ožujka 2023. godine organizirala kulturnu manifestaciju „Zadar čita“ s ciljem poticanja čitanja, promocije kulturnih događanja i razvoja publike. Na poziv Knjižnice, i ove godine se manifestaciji priključio veliki broj prijavitelja. Diljem Zadra i Zadarske županije održano je više od 150 programa.

U program su se uključili brojni vrtići, osnovne škole, srednje škole, Sveučilište u Zadru, Narodni muzej Zadar, Koncertni ured Zadar, Arheološki muzej Zadar, Austrijska knjižnica Dr. Alois Mock, Znanstvena knjižnica Zadar, Dom za odrasle osobe Sv. Frane Zadar, županijske narodne knjižnice i zadarske udruge iz područja kulture. Tema ovogodišnje manifestacije je "smijeh" i upravo broj prijavljenih sudionika i programa otkriva kako su asocijacije na temu bile dobar poticaj za stvaranje kulturnog sadržaja.

Osim spomenutih programa, Gradska knjižnica Zadar organizirala je i vlastiti program kroz cijeli tjedan. Tako se na svim lokacijama Knjižnice održalo više od 40 programa za djecu, mlade i odrasle.

Od središnjih programa, mogu se izdvojiti: otvorenje manifestacije i otvorenje izložbe Smijeh u karikaturi autora Tomislava Grbina, književni susret za mlade i gostovanje Tomislava Zagode, susret s književnikom s Juricom Pavičićem, gostovanje Ljubice Uvodić-Vranić i predavanje Smijeh je lijek.

6.2. Mozak treba vježbati – najbolje čitanjem

„Mozak treba vježbati. Najbolje čitanjem“ program je i moto pod kojim Gradska knjižnica Zadar provodi niz aktivnosti za poticanje čitanja i naglašava važnost navike čitanja u svakodnevnom životu. U suradnji s vrtićima i školama, svakog tjedna se održavaju programi poticanja čitanja u Središnjoj knjižnici, ograncima i knjižničnim stanicama kao i u prostorima škola i vrtića.

Osim redovitih radionica i aktivnosti, kao dio programa "Mozak treba vježbati. Najbolje čitanjem", u lipnju je u Knjižnici gostovao Damir Hoyka poznati hrvatski fotograf, kreativac i autor serijala za mlade „Pustolovine Tizi Enili“. Predstavio je treći dio zabavno-edukativnog romana o radoznoj desetogodišnjakinji Tizi Enili: „Pustolovine Tizi Enili 3: Uspon života“ te podijelio svoje bogato životno i umjetničko znanje i iskustvo s osmašima zadarskih osnovnih škola Osnovna škola Šime Budinića i Privatna osnovna škola Nova.

Brojne druge aktivnosti koje su realizirane kroz ovaj program objavljene su na društvenim mrežama Knjižnice, na mrežnim stranicama i na digitalnom totemu ispred glavnog ulaza u Knjižnicu.

6.3. Festival stripa - Zbirka 74

Ovogodišnje izdanje Festivala stripa – Zbirka 74 ugostilo je po prvi put Dubravka Matakovića i Milana Trenca. Kao uvod u Festival i ovoga smo puta otisnuli strip table ovogodišnjih gostiju i postavila ih na vanjske zidove Knjižnice. Uz Trencove i Matakovićeve, postavljene su i table Tomislava Košte kojemu je ovo bio treći put da sudjeluje u Festivalu.

Od 5. do 7. listopada program Festivala održan je u Središnjoj knjižnici i ograncima Bili brig, „Aleksandar Stipčević“ – Arbanasi te u Ogranku Grad. Festival su kao i uvijek pomogle srednje i osnovne škole čiji su učenici pohodili gotovo sva događanja. Za učenike osnovnih škola održane su radionice crtanja u ograncima Bili brig i „Aleksandar Stipčević“ – Arbanasi, dok su učenici srednjih škola sudjelovali u programu na otvaranju Festivala i u programima u Ogranku Grad, gdje su dovršavali strip po predlošku prof. Ivana Čondića iz Arheološkog muzeja Zadar te sudjelovali u stvaranju stripa u hodu, zanimljivog programa u kojemu su Mataković i Trenc stvorili strip bez unaprijed zadanog scenarija izmjenjujući se svaki kadar.

Svaki autor održao je samostalno predavanje u kojima je pobliže objasnio svoj rad, tehnike koje koriste, pokazali djela koja su ih proslavila i najavili djela u pripremi.

Posebno treba istaknuti predstavljanje stripova „Kartoline“ i „Mare nostrum“ prečkog slikara i strip autora Tomislava Košte koji postaje sve prisutnije ime na nacionalnoj strip sceni. Festival je zaključen tradicionalnim Svjetskim danom besplatnih stripova, međunarodnom manifestacijom u kojoj Gradska knjižnica Zadar kontinuirano sudjeluje već više godina.

6.4. Kućna dostava knjiga umirovljenicima i osobama s invaliditetom

Kućna dostava knjiga umirovljenicima i osobama s invaliditetom višegodišnji je program Knjižnice koji je namijenjen nemoćnim starijim osobama i osobama s fizičkim invaliditetom na području grada Zadra. Knjige se korisnicima dostavljaju svaka dva tjedna te se posebno vodi briga o njihovim afinitetima kao i o komunikaciji s njima. Ovu uslugu je u 2023. godini koristio je 31 član Knjižnice.

6.5. Programi za djecu

6.5.1. Pričograd – susret malih pripovjedača

Pričograd je manifestacija na kojoj nastupaju djeca osnovnoškolske dobi izvodeći uvježbane priče, bajke, igrokaze. Cilj programa je poticanje čitanja, razvijanje pripovjedačkih tehnika i usmenog izražavanja, jačanje samopouzdanja i kreativnosti kod djece te vježbanje javnog nastupa. Naglasak je stavljen na važnost čitanja i bogatstvo hrvatskog jezika.

U partnerstvu Gradske knjižnice Zadar, Hrvatskog narodnog kazališta Zadar i Osnovne škole Bartula Kašića Zadar, program je održan 20. listopada 2023. g. u 18 sati u Gradskoj knjižnici Zadar.

Sudjelovala su djeca od 1. do 8. razreda osnovne škole, kao izvođači uz voditeljicu Žanu Bumber, glumicu HNK Zadar. Program su osmislile i kreirale učiteljice Elza Nadarević Baričić i Meri Popović iz OŠ Bartula Kašića Zadar. Scenografiju je izradila akademska slikarica te dječja književnica i ilustratorica Manuela Vladić Maštruko.

U studenom su održana tri pripovjedna književna susreta s autoricom Ivanom Ćurić, jedan za odrasle i dva za djecu (9. i 10. studenoga 2023.).

6.5.2. Festival pripovijedanja Naraton

Kulturna, umjetnička i edukativna manifestacija koja okuplja pripovjedače iz cijele Hrvatske koji svojim pripovjednim nastupima oživljavaju stare priče, predaje i legende, stvaraju poveznicu između prošlosti i sadašnjosti, educiraju, zabavljaju i nude neponovljiv doživljaj. Gradska knjižnica Zadar, u suradnji s Društvom hrvatskih pripovjedača i Školom primijenjene umjetnosti i dizajna Zadar, 27. i 28. veljače 2023. godine organizirala je drugi po redu Festival pripovijedanja „Naraton“ s temom „Priča kao lijek“ želeći staviti u fokus terapijski učinak priča.

Tijekom dvaju festivalskih dana održani su programi pripovijedanja za djecu, mlade i odrasle na više lokacija, u Središnjoj knjižnici, ograncima i na stajalištima bibliobusa. Scenografiju „Šuma lijepih riječi“, koja je upotpunila pripovjedne izvedbe pripovjedačica, izradili su učenici Škole primijenjene umjetnosti i dizajna Zadar s prof. Bojanom Vukojević.

6.5.3. Mali znanstvenici

Projekt Mali znanstvenici Gradska knjižnica Zadar provodi u suradnji s Centrom izvrsnosti za fiziku grada Zadra, Sveučilištem u Zadru, Hrvatskim geografskim društvom te nastavnim profesorima koji su izvoditelji programa. Ciljevi projekta su: uvođenje inovativnih usluga u Knjižnicu u vidu STEM programa, popularizacija znanosti među djecom, popularizacija Knjižnice kao trećeg prostora, omogućavanje pristupa knjižničnim programima na širem području, ostvarenje kvalitetne suradnje u okruženju. Program je namijenjen učenicima nižih razreda osnovne škole, a realizirao se kroz edukativne radionice iz fizike, kemije, geografije i biologije. Radionice su se tijekom godine održavale u Središnjoj knjižnici i ograncima Gradske knjižnice Zadar, a do kraja godine u cijelosti realizirat će se kroz Božićni program Knjižnice.

6.5.4. Utorkom u 4 – radionice za djecu predškolske dobi

„Utorkom u 4“ program namijenjen predškolcima i roditeljima/odraslim pratiteljima uz čitanje tekstova i radionicu s ciljem da zajedno uživaju u kreativnom stvaranju i otkrivaju kvalitetne dječje autore i ilustratore.

6.5.5. Čitateljska putovnica i besplatan upis prvaša

Program *Čitateljska putovnica* namijenjen je djeci prvih razreda osnovne škole, koji ima za cilj stvoriti naviku odlaska u knjižnicu i čitanja u slobodno vrijeme. Djeci se putovnice dijele prilikom razrednog posjeta knjižnici ili prilikom upisa u knjižnicu. Već dugi niz godina Grad Zadar i Zadarska županija financiraju besplatan upis učenika prvih razreda osnovnih i srednjih škola u Gradsku knjižnicu Zadar. Učenicima prvih razreda osnovne škole tom prilikom podjele se čitateljske putovnice

6.5.6. Bebinim koracima i Roditeljski kutak

Održano je nekoliko radionica i predavanja za roditelje na temu odvikavanja od pelena, aktivnosti za djecu tijekom ljeta, a održane su radionice o važnosti čitanja od najranije dobi.

6.5.7. Čitaj mi dok čekam!

I u protekloj smo godini pedijatrijske ordinacije popunjavaju se darovanom građom sakupljenom u akciji *Čitam, dam, sretan sam!* u sklopu kampanje Čitaj mi! Dobivene povratne informacije u razgovoru s medicinskim osobljem potvrđuju kontinuirano korištenje zbirčica i važnost njihova postojanja.

6.5.8. Ljeto u Knjižnici

U ljetnom programu na Dječjem odjelu sudjelovalo je više od stotinu polaznika, a na završenom druženju krajem ljeta uručene su im prigodne zahvalnice za sudjelovanje u programu *Kreativno s Dinom Colićem* i *Čitateljski izazov*.

6.6. Programi za mlade

Od otvaranja Odjela za mlade do kraja 2023. godine organizirane su radionice, susreti članova klubova čitatelja i anime kluba, druženja uz društvenu igru *Dungeons & Dragons*, društvene igre, te igre na Playstation konzoli. Brojne su posjete učenika srednjih škola. Korisnici dolaze na grupna učenja, ali i na tihi rad, te se rado zadržavaju u prostoru Odjela za mlade.

Uz svakodnevne samostalne posjetitelje, Odjel za mlade organizirano je posjetilo i 239 učenika u 16 učeničkih grupa. Za njih su osim obilaska osmišljene i prigodne zabavno-edukativne aktivnosti. Maturanti Tehničke škole Zadar, pod vodstvom predmetne nastavnice Hrvatskog jezika i književnosti Maje Šatalić, u prostoru Odjela pohađali su satove lektire. Odjel za mlade je u periodu od 24 radna dana organizirano posjetilo ukupno 354 korisnika (radionice i organizirani posjeti) uz brojne svakodnevne samostalne posjete.

Na Odjelu za mlade priliku su dobili i studenti Odjela za informacijske znanosti Sveučilišta u Zadru, koji su dio svoje praktične nastave odradili ovdje, te se pridružili svakodnevnim aktivnostima Odjela.

Komunikacija s korisnicima odvija se neposrednim kontaktom, ali ih se redovito obavještava o radu Odjela na društvenoj mreži Instagram, kao i na web stranicama Gradske knjižnice Zadar.

7. Računalna oprema

Gradska knjižnica Zadar na svim je svojim lokacijama, uključujući ogranke, bibliobuse, stacionare i stanice, osigurala potreban broj računala s pristupom internetu.

I u 2023. godini, Gradska knjižnica Zadar bila je tehnička podrška narodnim i školskim knjižnicama Zadarske županije koje koriste isto programsko rješenje CROLIST. Podrška se sastoji od instalacija Aladina, aplikacije za knjižnično poslovanje u sustavu CROLIST, konfiguriranje bar-kod pisača, kreiranje korisničkih računa, ispis bar-kodova i knjiga inventara, kao i pomoć u sadržajnoj obradi građe.

Sredstvima kojima Veleposlanstvo SAD-a financira rad Američkog kutka Gradske knjižnice Zadar, u 2023. godini nabavljena je oprema potrebna za provođenje radionica i ostalih edukativnih programa za korisnike (Generator, STEM radionice, radionice robotike, i dr.).

Suvremena računalna oprema potrebna je za kvalitetan stručni rad djelatnika kao i za odgovor na različite potrebe korisnika. Nastavljeno je korištenje je novog Microsoft 365 sustava kojeg su djelatnici implementirali u svoj rad, a korištenje pridruženih alata omogućilo je lakše umrežavanje i povezanost, posebice u nepogodnim epidemiološkim situacijama.

Nastavljena je praksa daljnjeg razvijanja mrežnih stranica, od protekle godine Knjižnica je na sustavu Backdrop CMS te je nastavljena praksa daljnjeg razvijanja mrežnih stranica, instalacijom, testiranjem i puštanjem u rad novih modula sustava. Stranice se redovito održavaju, te prilagođavaju potrebama korisnika i autora sadržaja.

8. Stručno usavršavanje djelatnika

Djelatnici Knjižnice sudjelovali su na brojnim stručnim skupovima, konferencijama i *webinarima* u organizaciji Hrvatskog knjižničarskog društva, Društva knjižničara Zadar i drugih o stručnim i drugim temama. Knjižničari su održali više izlaganja putem različitih platformi za virtualno okupljanje i uživo.

U 2023. održane su edukacije djelatnika putem platforme Zoom i osobnim sudjelovanjem (CSSU, stručni skupovi i dr.): 34 edukacija, 17 djelatnika i ukupno 250 sati edukacije.

CSSU u organizaciji Gradske knjižnice Zadar (webinari / MMD – multimedijalna dvorana):

1. Načela i praksa zaštite osobnih podataka u knjižnicama, Anita Katulić, 17. veljače (webinar)
2. Kako uspješno komunicirati: učinkovito pregovaranje i vještine govorništva, Davorka Pšenica, 10. ožujka (MMD, 33 sudionika)
3. 4. virtualni okrugli stol „Digitalna pristupačnost od zakona do prakse“, petak, 22. rujna (webinar)
4. Izvori podataka Europske Unije, Marija Šimunović, 6. listopada (MMD, 33 sudionika)
Izlaganja djelatnika Knjižnice na stručnim skupovima:
 1. Mladen Masar: Vizualni primjeri vizualne prakse, Zadar (29.3.2023.)
 2. Mladen Masar: Vizualni primjeri prakse, Split (24.-28.4.2023.)
 3. Dajana Brunac, Željana Buljat: Odgajamo li čitatelje za cijeli život?, stručni skup *Jesu li dječje knjižnice čarobne?* (26.5.2023.)
 4. Doroteja Kamber-Kontić: Odjel za mlade – nova priča Gradske knjižnice Zadar, izlaganje studentima Odjela za informacijske znanosti sveučilišta u Zadru, 22. 3. 2023.
 5. Doroteja Kamber-Kontić, Gradska knjižnica Zadar, Valentina Cindori, Gradska knjižnica Zadar: Rezultati rada s osjetljivim skupinama u sklopu projekta Gradske knjižnice Zadar „Uključi se knjigom“. Pokretna knjižnica u službi promicanja kulture čitanja - 16. Okrugli stol o pokretnim knjižnicama u Republici Hrvatskoj i 10. festival hrvatskih bibliobusa s međunarodnim sudjelovanjem. Split, 26. – 27. svibnja 2023.
 6. Doroteja Kamber-Kontić: Pet ideja za bolji planet – iskustvo Gradske knjižnice Zadar / Five ideas for a better Planet – Zadar Public Library experience. Let’s Go Green! 2023: 2. međunarodna konferencija o zelenim knjižnicama *Let’s Go Green!*. / The Second NSK International Green Libraries Conference | Nacionalna i sveučilišna knjižnica Zagreb, 9. i 10. studenoga 2023.
 7. Doroteja Kamber-Kontić: Iskustva Gradske knjižnice Zadar u programima poticanja čitanja. 2. Okrugli stol organiziraju Splitsko-dalmatinska županija i Gradska knjižnica Marka Marulića Split u sklopu EU projekta „Za dobre vibre – čitaj libre“, Split, Gradska knjižnica Marka Marulića, 12. svibnja 2023.
 8. Doroteja Kamber-Kontić: Izgradnja nove gradske knjižnice u Zadru i mogućnosti financiranja - nova knjižnica projektni prijedlog ili projektna stvarnost, 14. savjetovanje za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj – s međunarodnim sudjelovanjem Mjesto i vrijeme održavanja: uživo u Studentskom domu Sveučilišta u Dubrovniku, Dubrovnik, Hrvatska, 11.-14. 10.2023.
 9. Marko Klaić, Nada Radman: Bibliobusi u službi stvaranja novih čitatelja, 16. okrugli stol o pokretnim knjižnicama u Republici Hrvatskoj i 10. festival hrvatskih bibliobusa *Pokretna knjižnica u službi promicanja kulture čitanja*, Split (26.-27.5.2023.)
 10. Nada Radman: Školske knjižnice – osvrt na nove pravilnike i Standard, ŽSV osnovnoškolskih i srednjoškolskih knjižničara Zadarske županije *Informacijska pismenost* (4.7.2023.)

11. Željana Buljat: Pripovijedanje u praksi: priča Gradske knjižnice Zadar, 7. konferencija o pripovijedanju *Zajedno možemo sve* (22.-24.9.2023.)
12. Matea Bakmaz: Financiranje novih usluga i prostora Gradske knjižnice Zadar kroz fondove Europske Unije, 14. savjetovanje za narodne knjižnice u RH *Narodne knjižnice i održivi razvoj*, Dubrovnik (11.-14.10.2023.)
13. Nada Radman, Nika Čabrić, Dunja-Maria Gabriel, Program razvoja mreže pokretnih knjižnica u RH od 2023. do 2032., 14. savjetovanje za narodne knjižnice u RH *Narodne knjižnice i održivi razvoj*, Dubrovnik (11.-14.10.2023.)
14. Nada Radman, Nadia Bužleta i Ljiljana Črnjar: Uspješnost narodnih knjižnica u posredovanju javnih informacija: istraživanje na primjeru županijskih matičnih narodnih knjižnica, 3. međunarodni skup *Digitalna transformacija službenih publikacija i državnih informacija u izgradnji digitalnog društva*, Pula (26.-27.10.2023.)
15. Nada Radman, Nika Čabrić, Dunja-Maria Gabriel, Program razvoja mreže pokretnih knjižnica u RH od 2023. do 2032., sastanak SV ŽMRS-a i ravnatelja matičnih knjižnica, Zagreb (16.11.2023.)
16. Željana Buljat: Pripovijedanje u praksi: priča Gradske knjižnice Zadar, ŽSV za izvannastavne aktivnosti (20.11.2023.)

9. Odnosi s javnošću

Knjižnica je u protekloj godini izvještavala javnost o svom poslovanju, događanjima i novitetima unutar ustanove putem redovitih tjednih pisanih medijskih najava, zatim putem profila na društvenim mrežama Facebook, Instagram i Twitter, putem YouTube kanala Knjižnice te mrežne stranice Knjižnice. Po potrebi, djelatnici Knjižnice gostovali su u radijskim emisijama, snimali radijske i televizijske priloge za lokalne i nacionalne medije i davali izjave za novine/portale. Hrvatski radio – Studio Zadar i Radio 057 redovito ugošćuju informatore i druge djelatnike Knjižnice s preporukama za čitanje.

Podatci Google Analytics usporedivi su s prethodnim godinama. Vidljiv je uobičajeni trend od oko 5-10% povećanja u odnosu na prethodnu godinu. Prvi put je nakon početne stranice najposjećenija stranica on-line obnove zaduženja, posjećenija od kataloga.

Facebook Knjižnice prati 9157 korisnika (porast od oko 5% u odnosu na 2022.). Profil Knjižnice na Instagramu prati 1412 korisnika (porast od oko 16% u odnosu na 2022.). Vidljiv je porast objava na društvenim mrežama u zadnje tri godine: 2021. – 604; 2022. – 798; 2023. – 978. To govori o većoj aktivnosti na društvenim mrežama, ali i o porastu broja događanja. Uključene su objave iz svih ustrojstvenih jedinica Knjižnice – Središnja, ogranci, stanice, bibliobusi. Na YouTube kanal Knjižnice pretplaćena su 42 nova korisnika (ukupan broj pretplatnika je 257). Najgledaniji

sadržaji na YT u 2023. su gostovanje Ljubice Uvodić Vranić u sklopu Zadar čita, Mali znanstvenici i Festival pripovijedanja Naraton. Krajem godine pokrenut je samostalni Instagram kanal Odjela za mlade s trenutno 155 pratitelja. Kreiranje Instagram objava i *Instagram Story* baziraju su na kratim video sadržajima koji su prihvatljivi i privlačni populaciji mladih.

Jedna od najčešćih komunikacijskih kanala s korisnicima je adresa elektroničke pošte produzenje@gkzd.hr putem koje se obnavljaju zaduženja, naručuje literatura za složenije informacijske upite, dostavljaju potvrde o uplati na žiro račun Knjižnice ali i drugi poslovi važni za izravnu komunikaciju s korisnicima.

Tijekom 2023. godine na medijsku mailing listu petkom poslane su 52 redovne obavijesti.

Knjižnica je poželjno mjesto za predstavljanje knjiga, pa je tako u 2023. godini u Knjižnici predstavljen 31 novi naslov, nešto više u odnosu na 2022. godinu.

Tijekom godine održane su 54 izložbe, rekordan broj u dosadašnjem poslovanju Knjižnice. Dobili smo novi izložbeni prostor u Spoju s OZM te nove panoe. Održano je nekoliko izložbi te je praksa da su istovremeno postavljene izložbe na staroj i novoj lokaciji. Iako postoji interes za novim izložbenim prostorom, još uvijek je atraktivniji prostor na ulazu u knjižnicu.

Redovito se održavaju oglasne površine Gradske knjižnice, kao i elektronički komunikacijski kanali (web, YouTube, Facebook, Instagram). Digitalnim „totemima“ pred Knjižnicom i pred pultom priključio se još jedan takav uređaj u ulaznom dijelu OZM Knjižnice. Sadržaji na ovim uređajima redovito se pune na daljinu kroz različite softvere.

10. Suradnja

Gradska knjižnica Zadar na svim je svojim lokacijama, uključujući ogranke, bibliobuse, stacionare i stanice, osigurala potreban broj računala s pristupom internetu.

I u 2023. godini, Gradska knjižnica Zadar bila je tehnička podrška narodnim i školskim knjižnicama Zadarske županije koje koriste isto programsko rješenje CROLIST. Podrška se sastoji od instalacija Aladina, aplikacije za knjižnično poslovanje u sustavu CROLIST, konfiguriranje bar-kod pisača, kreiranje korisničkih računa, ispis bar-kodova i knjiga inventara, kao i pomoć u sadržajnoj obradi građe.

Sredstvima kojima Veleposlanstvo SAD-a financira rad Američkog kutka Gradske knjižnice Zadar, u 2023. godini nabavljena je oprema potrebna za provođenje radionica i ostalih edukativnih programa za korisnike (Generator, STEM radionice, radionice robotike, i dr.).

11. Zaključak

Gradska knjižnica Zadar svojim stabilnim poslovanjem i kontinuiranim radom usmjerenim na korisnike potvrđuje svoju ulogu unutar kulturne slike grada Zadra. Kroz programske aktivnosti i poboljšanje prostornih uvjeta, nastoji se ići ukorak s vremenom. Spomenuto često zna biti izazovno jer uključuje i neočekivane okolnosti kao što je nestabilnost proračuna odnosno financijske konstrukcije i planiranja.

No, unatoč brojnim objektivnim okolnostima, kao događaj godine ističe se otvaranje Odjela za mlade, dugo očekivanog novog prostora koji daje novu vizuru Knjižnici, a knjižničarima otvara nove mogućnosti. Planiranje i osmišljavanje budućeg odjela za mlade iz 2018. godine započeto je 2018. godine, postavljene smjernice za formiranje Odjela za mlade. Tada je navedeno kako Odjel za mlade mora zadovoljiti različite interese, uvažiti zrelost, potrebe i sposobnosti ciljne skupine koji se u velikoj mjeri razlikuju, uvažavati intelektualne, emocionalne i socijalne potrebe mladih kako bi im pomogla pri ostvarenju uspješnog prijelaza iz djetinjstva u odraslu dob. Posebna pozornost posvećuje se mladim ljudima s posebnim potrebama te se u skladu s tim pripremaju i provode programi i aktivnosti, a novi prostor otvorit će više mogućnosti za navedeno. Kako je razdoblje od 2020. do 2022. bilo vrlo zahtjevno zbog rada u posebnim uvjetima, vizija Odjela za mlade iz 2018. godine mijenjala se i prilagođavala upravo onako kako su se mijenjale okolnosti, prepoznavale potrebe korisnika i pokušale pretočiti u prostor, uređen i opremljen kakav je danas.

Kako su nepuna dva mjeseca rada Odjela za mlade ipak samo uhodavanje, korisnici i posjetitelji svih dobnih skupina iskazuju interes za boravak u prostoru, ne samo zbog tehničke opremljenosti već i zbog vizualno drugačijeg prostora od postojećeg. Posebno zanimanje izaziva „Spoj“, stakleni dio između dvije zgrade za koji se otkriva prava namjena, istražuju mogućnosti za održavanje različitih programa izložbi, predavanja, predstavljanja knjiga i koncerata. Glazbena i filmska zbirka kao poseban prostor u novom dijelu također je zanimljiva zbog sličnog fonda ali drugačijeg koncepta uređenja, s novim sadržajima i mogućnostima za korisnike (korištenje instrumenata, slušanje gramofonskih ploča i sl.).

Jedan od značajnijih događaja u 2023. godini je otvaranje i početak rada Odjela za mlade, čija će se važnost i uloga potvrditi u budućnosti ne samo za Knjižnicu već i za lokalnu zajednicu.

12. Financijsko izvješće o radu u 2023. godini

FINANCIJSKO IZVJEŠĆE GRADSKA KNJIŽNICE ZADAR ZA 2023.				
KTO	NAZIV	PLAN 2023.	IZVRŠENJE 2023.	%
080-03	GRADSKA KNJIŽNICA /PRIHODI/			
	IZVORI FINANCIRANJA	1.616.226,10	1.661.406,72	102,80
11	Opći prihodi i primici - Gradski Proračun	1.211.027,65	1.211.027,65	100,00
92	Višak prihoda korisnici	47.112,31	47.112,31	100,00
31	Vlastiti prihodi korisnika	7.034,31	9.774,80	138,96
41	Prihodi po posebnim propisima	166.567,12	173.334,53	104,06
5402	Pomoći iz držav. proračuna/sredstva EU	13.935,90	7.597,05	54,51
57	Pomoći korisnicima iz državnog i županijskog proračuna	151.304,00	203.878,33	134,75
6103	Donacije	19.244,81	8.682,05	45,11
	RASHODI			
A1038-01	RASHODI ZA ZAPOSLENE	1.058.823,11	1.047.593,33	98,94
311	Plaće	815.064,48	804.775,96	98,74
3111	Plaće za redovan rad	0,00	784.391,80	
3111	Plaće za redovan rad / Ministarstvo kulture i medija i Zadarska županija)		20.384,16	
312	Ostali rashodi za zaposlene	82.422,50	81.943,85	99,42
3121	Ostali rashodi za zaposlene		81.758,88	
	Ostali rashodi za zaposlene		184,97	
313	Doprinosi za zdravstveno osiguranje	129.817,10	129.139,23	99,48
3132	Doprinosi za zdravstveno osiguranje		124.759,44	
3132	Doprinosi za zdravstveno osiguranje/Minist.kulture/Zadarska županija		4.379,79	
321	Naknada troškova zaposlenima	31.519,03	31.734,29	100,68
3211	Službena putovanja		3.446,48	
3212	Naknada za prijevoz na posao		26.982,58	
3213	Stručno usavršavanje zaposlenika		1.305,23	
A1038-02	MATERIJALNI RASHODI	226.670,58	239.753,93	105,77
322	Rashodi za materijal i energiju	118.901,94	123.325,67	103,72
3221	Potrošni materijal, uredski materijal, higijenski materijal, mjesečni tisak i ostali potrošni materijal		42.169,77	
3223	Energija /električna energija, lož ulje i gorivo za bibliobusnu službu)		55.297,52	
3224	Materijal i dijelovi za tek. i invest. održavanje opreme i vozila bibliobusne službe		21.679,56	
3225	Sitan inventar i auto gume		3.278,50	
3227	Službena, radna i zaštitna odjeća i obuća		900,32	
323	Rashodi za usluge	81.377,85	87.013,91	106,93
3231	Usluge telefona, interneta, pošte i prijevoza		20.263,25	
3232	Usluge tekućeg i invest. održavanja		10.910,26	
3233	Usluge promidžbe i informiranja		2.806,73	
3234	Komunalne usluge		10.076,49	
3235	Zakupnine i najamnine		1.068,64	
3236	Zdravstvene usluge		0,00	
3237	Intelektualne i osobne usluge		14.320,06	
3238	Računalne usluge		13.684,66	

3239	Ostale usluge (grafičke, uvez knjiga, registracija vozila, čuvanje imovine i dr.)		13.883,82	
324	Naknade osobama izvan radnog odn.	698,17	957,86	137,20
3241	Naknade osobama izvan radnog odn.		957,86	
329	Ostale usluge	20.303,61	22.117,75	108,94
3291	Naknada predst. i izvršnih tijela, povjer. i sl		1.693,60	
3292	Premije osiguranja		12.430,05	
3293	Reprezentacija		3.954,35	
3294	Članarine		200,00	
3295	Pristojbe i naknade		1.547,91	
3299	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja		2.291,84	
343	Ostali financijski rashodi	5.389,01	6.338,74	117,62
3431	Bankarske usluge i usluge platnog prom.	5.389,01	6.338,74	
A1038-03	KNJIGE I OPREMA	330.732,41	349.590,99	105,70
42	Postrojenja i oprema	148.269,83	146.350,18	98,71
4221	Uredska oprema i namještaj	33.128,12	39.245,69	118,47
4231	Prijevozna sredstva / bibliokombi	115.141,71	107.104,49	
424	KNJIGE I UMJETNIČKA DJELA	182.462,58	203.240,81	111,39
4241	Knjižnična građa	182.462,58	203.240,81	111,39
	UKUPNI RASHODI	1.616.226,10	1.636.938,25	101,28
	Višak prihoda poslovanja		24.468,47	

Financijsko izvješće sastavila:

Ljubica Čolak

Zadar, 2. veljače 2024.

URBROJ: 110/24

v. d. ravnatelja

Doroteja Kamber-Kontić